

Контроль хвороб ріпаку під час та після цвітіння

16 трав 2017

Умови весняного періоду вегетації озимого ріпаку в 2017 року мали цілий ряд особливостей, зумовлених в першу чергу температурним режимом. Зазвичай, раннє відновлення вегетації ріпаку (цього року відростання кореневої системи ріпаку навіть в північних регіонах країни розпочалося в кінці 1-ї – на початку 2-ї декади березня) забезпечує формування високого листкового індексу рослин, що, в свою чергу, сприяє формуванню більшої кількості репродуктивних органів на рослині та підвищенню загальної продуктивності посівів. Але, якщо проаналізувати температурний режим упродовж березня-травня, то загальна сума середньодобових активних температур виявиться значно нижчою, порівняно із відповідним періодом за минулі роки. Саме температурний режим (особливо у нічний період) виявився вирішальним фактором у стримуванні активних ростових процесів і загалом знизив динаміку наростання вегетативної маси рослин.

Цу в свою чергу знизило процеси трамвування стебел унаслідок розривів тканин. За таких умов лінійне розтріскування стебел (рис.1,2) навіть на високорослих гібридах ріпаку було не сильно виражене. У гібридів SD-групи (ДК Седона, ДК Сенсей, ДК Сеакс, ДК Северний) його практично не було. В цілому, відставання у рості гібридів ріпаку на момент цвітіння, порівняно із попереднім роком становить від 15 до 30 см залежно від зони вирощування та режиму зволоження. Без сумніву, такі ушкодження стебел є одним із можливих місць проникнення спор збудників грибів і використання фунгіцидів із фізіологічно стимулюючим ефектом пришвидшить процес опробковіння мікротріщин стебла.

Рис 1,2. Ушкодження тканин стебла (лінійне розтріскування)

Позитивним слід вважати фактор зниження ризиків поширення основних збудників хвороб, розвиток яких стримувався також низькими температурами та формуванням у рослин більш щільної (дрібноклітинної) структури тканин стебла. Проте варто очікувати, що традиційні для більшості зон ріпакосіяння хвороби: альтернаріоз (збудники гриби роду *Alternaria*: *A. brassicicola* (Schn.) Wilts.; *A. brassicae* (Berk.) Sacc., *A. tenuis* Nees et Fr. та інші) та склеротиніоз (збудник: сумчастий гриб *Sclerotinia sclerotiorum* Lib.- рис.4), період активного інфікування спорами яких припадає на період цвітіння та початок формування стручків, навіть за несприятливих умов для їх розвитку, можуть завдати значної шкоди посівам.

Обов'язково слід запланувати як мінімум одну обробку одним із препаратів із вираженою системною та профілактично-лікувальною дією на основі бінарних діючих речовин (група триазолів сумісно із стробілуриною групою – Аканто Плюс, Альтерно, Амістар Екстра, Евіто, Піктор, Тебаз Про, Кустодія). Високу ефективність проти альтернаріозу та білої гнилі забезпечує препарат Пропульс (дві діючі речовини: флуопірам з високою трансламінарною активністю та протіконазол із вираженою системною дією) та Сіметра (з діючими речовинами ізопіразам з хімічної групи карбоксимідів та азоксістробін із групи стробілурінів). Дані препарати можна використовувати як під час цвітіння, так і в період формування стручків.

Другу акцентовану обробку проти альтернаріозу (в період формування стручків) можна провести препаратами групи триазолів (Тебуконазол, Містік, Ікарус, Колосаль Про, Лудік, Містік), якщо перша обробка проводилась під час цвітіння комбінованими препаратами. Дану обробку можна поєднати із внесенням 5% -го водного розчину карбаміду, що сприятиме кращій виповненості насіння.

Рис 3. Стручки ріпаку, уражені альтернаріозом (чорна плямистість)

Рис 4. Біла гниль (склеротиніоз) ріпаку